

**Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea Electronică și Telecomunicații
Departamentul Telecomunicații și Sisteme Electronice**

**Admis la susținere
Șef departament:
Tîrșu Valentina, conf.univ., dr.**

„_____” _____ **2024**

Contabilitatea și auditul datoriilor față de personal privind retribuirea muncii

Teză de master

Student: Zaporojeț Tatiana, grupa MMRT-221M

Conducător: Țurcanu Dinu, conf.univ., dr.

Chișinău 2024

REZUMAT

Zaporojeț Tatiana, grupa MMRT-221M.

Tema tezei: Contabilitatea și auditul datoriilor față de personal privind retribuirea muncii.

Cuvinte-cheie: contabilitate, sistem de salarizare, retribuirea muncii, datorii, audit.

Structura tezei: introducere, 3 capitole, încheiere, 9 tabele, 4 anexe, 71 pagini, 31 referințe bibliografice.

Actualitatea temei. Menționăm că, alături de resursele materiale, forța de muncă reprezintă un factor principal în producerea de bunuri și prestarea de servicii din cadrul entităților economice. Dezvoltarea pieței muncii, perfecționarea managementului entităților moderne sunt premise favorabile pentru realizarea unui sistem coerent de stimulare și recompensare a personalului. În aceste circumstanțe, actualitatea temei nominalizate este condiționată de:

- semnificația salariului în calitatea sa de principală sursă de venit pentru angajații entităților economice;
- inevitabilitatea efectuării reformelor ce țin de recompensarea angajaților;
- necesitatea încurajării entităților economice din țară în ceea ce ține de stabilirea unor sisteme de remunerare a angajaților bazate pe performanțe în muncă, iar în acest context un rol deosebit îi revine și organizării corecte a contabilității datoriilor față de personal privind retribuirea muncii.

Scopul cercetării prezentei teze constă în examinarea stării actuale a organizării și ținerii contabilității și auditului datoriilor față de personal privind retribuirea muncii.

Obiectivele cercetării:

- examinarea aspectelor teoretice ale contabilității datoriilor față de personal privind retribuirea muncii;
- studierea stării actuale a contabilității datoriilor față de personal privind retribuirea muncii cu stabilirea unor măsuri de perfecționare a acesteia;
- examinarea modului de organizare și exercitare a auditului datoriilor față de personal privind retribuirea muncii și propunerea posibilităților de îmbunătățire a procedurilor de audit.

Obiectul de studiu îl reprezintă fluxurile informaționale ale entității „CAPORAAL” SRL.

Metodologia aplicată. În teză sunt utilizate următoarele metode de cercetare: analiza, sinteza, observația, comparația, clasificarea, fundamentarea documentară, evaluarea și cercetarea bibliografică.

SUMMARY

Zaporojeț Tatiana, group MMRT-221M.

Thesis topic: Accounting and auditing of debts to personnel regarding labor remuneration.

Key words: accounting, payroll system, remuneration, debts, audit.

Thesis structure: introduction, 3 chapters, conclusion, 9 tables, 4 annexes, pages, 31 bibliographical references.

The actuality of the subject. We mention that, together with the material resources, the labor represents a main factor in the production of goods and the provision of services within the economic entities. The development of the labor market, the improvement of the management of modern entities are favorable premises for the realization of a coherent system of stimulation of the personnel. In these circumstances, the topicality of the nominated topic is conditioned by:

- the significance of the salary in its capacity as the main source of income for the employees of the economic entities;
- the inevitability of carrying out reforms related to employee compensation;
- the need to encourage economic entities in the country to establish employee remuneration systems based on work performance, and in this context a special role is also played by the correct organization of the accounting of debts to staff on remuneration.

The purpose of the research. The purpose of this study is to examine the current state of organization and keeping of accounting and auditing of debts to staff on remuneration.

Research objectives:

- examining the theoretical aspects of debt accounting for staff on remuneration, and special attention is paid to the study of general notions on salary, forms and pay systems, as well as elucidating current issues of regulatory regulation in this segment;
- the study of the current state of the accounting of the debts towards the personnel regarding the remuneration of the work with the establishment of some measures for its improvement;
- examining how to organize and exercise the audit of staff duties on remuneration and proposing possibilities for improving audit procedures.

The object of study is the information flows of the entity "CAPORAAL" SRL.

Applied methodology. The following research methods are used in the thesis: analysis, synthesis, observation, comparison, classification, documentary substantiation, evaluation and bibliographic research.

CUPRINS

INTRODUCERE.....	8
1. ASPECTE TEORETICE ALE CONTABILITĂȚII DATORIILOR FAȚĂ DE PERSONAL PRIVIND RETRIBUIREA MUNCII.....	12
1.1. Noțiuni generale privind salariul, formele și sistemele de salarizare.....	12
1.2. Aspecte actuale ale reglementării normative a contabilității datoriilor față de personal privind retribuirea muncii.....	19
2. ORGANIZAREA CONTABILITĂȚII DATORIILOR FAȚĂ DE PERSONAL PRIVIND RETRIBUIREA MUNCII ÎN CADRUL ENTITĂȚII „CAPORAAL” SRL	26
2.1. Contabilitatea datoriilor față de personal privind retribuirea muncii și asigurările sociale.....	26
2.2. Documentarea și calculul reținerilor din retribuțiile personalului entității.....	34
2.3. Raportarea fiscală privind datoriile față de personal privind retribuirea muncii și prezentarea lor în Situațiile financiare.....	43
3. AUDITUL DATORIILOR FAȚĂ DE PERSONAL PRIVIND RETRIBUIREA MUNCII.....	50
3.1. Abordări generale privind auditul datoriilor față de personal privind retribuirea muncii și planificarea acestuia.....	50
3.2. Exercițarea procedurilor de audit și finalizarea auditului datoriilor față de personal privind retribuirea muncii.....	58
CONCLUZII	66
BIBLIOGRAFIE	69
Anexe	

INTRODUCERE

Actualmente suntem martori ale marilor schimbări în mediul de afaceri. Nemijlocit concurența a evoluat la scară mondială, în același timp, ritmul inovațiilor predestinate produselor și serviciilor au înregistrat o extindere semnificativă. Totodată, managerii entităților contemporane au început să conștientizeze că, procedeele de organizare și derulare a afacerilor existente nu mai funcționează și sunt inevitabile aplicarea unor strategii noi de organizare a activității economice în condițiile economiei concurențiale.

Transformările radicale necesită o implementare cu înțelepciune, având un efect semnificativ asupra practicii atât a contabilității financiare, cât și a contabilității manageriale. Cercetările realizate au relevat faptul că 80% din datele furnizate de sistemul informațional al unei entități contemporane sunt de natură economică, iar nemijlocit informația contabilă reprezintă 50%. În acest context, contabilitatea este cel mai important element al sistemului informațional, deoarece deciziile manageriale, în mare parte, sunt analizate și luate pe baza informațiilor furnizate de contabilitate. În același timp, contabilitatea permite conducătorilor și utilizatorilor externi de informații să-și formeze o percepție a entității în ansamblu, inclusiv despre structura și mărimea datoriilor acesteia, despre situația modificărilor acestora.

Alături de resursele materiale, forța de muncă reprezintă un factor principal în producerea de bunuri și prestarea de servicii din cadrul entităților economice. În schimbul muncii depuse, personalul angajat primește salariu, care se stabilește prin negocieri între angajator și salariați, reprezentați de sindicate. În urma negocierilor se încheie contracte colective și individuale de muncă, prin care salariatul se obligă să efectueze activitățile prevăzute în contract, iar angajatorul se obligă să-l remunereze pentru munca prestată. Atât entitățile care au salariați, cât și angajații respectivi trebuie să suporte anumite costuri privind personalul, asigurările și protecția socială.

În aceste circumstanțe, considerăm că actualitatea temei prezentei cercetări este condiționată de:

- semnificația salariului în calitatea sa de principală sursă de venit pentru angajații entităților economice;
- inevitabilitatea efectuării reformelor ce țin de recompensarea angajaților;
- necesitatea încurajării entităților economice din țară în ceea ce ține de stabilirea unor sisteme de remunerare a angajaților bazate pe performanțe în muncă, iar în acest context un rol deosebit îi revine și organizării corecte a contabilității datoriilor față de personal privind retribuirea muncii.

Scopul cercetării prezentei teze constă în examinarea stării actuale a organizării și ținerii contabilității și auditului datoriilor față de personal privind retribuirea muncii.

Nemijlocit au fost determinate următoarele obiective pentru atingerea scopului prezentei lucrări, care includ:

- examinarea aspectelor teoretice ale contabilității datoriiilor față de personal privind retribuirea muncii, iar o atenție deosebită se acordă studierii noțiunilor generale privind salariul, formele și sistemele de salarizare, de asemenea și elucidarea aspectelor actuale ale reglementării normative la acest segment de evidență;

- studierea stării actuale a contabilității datoriiilor față de personal privind retribuirea muncii cu stabilirea unor măsuri de perfecționare a acesteia;

- examinarea modului de organizare și exercitare a auditului datoriiilor față de personal privind retribuirea muncii și propunerea posibilităților de îmbunătățire a procedurilor de audit.

Obiectivele inaintate spre cercetare au condiționat structura acesteia, care constă din următoarele elemente esențiale: introducere, trei capitole de bază, încheiere, bibliografie și anexe. În continuare vom prezenta succint caracteristica fiecărui element nominalizat.

Nemijlocit în partea introductivă a lucrării sunt expuse conținutul tezei, se argumentează actualitatea temei cercetate, este stabilit scopul și sunt caracterizate obiectivele lucrării. Totodată, este prezentată o caracteristică a principalilor indicatori ai activității economico-financiare a entității economice, a cărui flux de informații a servit drept bază pentru elaborarea prezentei cercetări.

Capitolul 1 **“Aspecte teoretice ale contabilității datoriiilor față de personal privind retribuirea muncii”** prezintă noțiunea salariului și esența acestuia, totodată sunt examinate formele și sistemele de salarizare. De asemenea, de către noi au fost studiate minuțios aspectele actuale ale reglementării normative a contabilității datoriiilor față de personal privind retribuirea muncii.

Capitolul 2 **“Organizarea contabilității datoriiilor față de personal privind retribuirea muncii în cadrul entității „CAPORAAL SRL”** include studierea stării actuale a contabilității datoriiilor față de personal privind retribuirea muncii în cadrul entității nominalizate. În acest context, au fost analizate documentele primare aferente salarizării, organizarea evidenței sintetice și analitice a datoriiilor față de personal privind retribuirea muncii, fapt ce a contribuit la elucidarea unor neajunsuri din evidență.

Capitolul 3 **“Auditul datoriiilor față de personal privind retribuirea muncii”** include prezentarea aspectelor de bază ale planificării auditului la segmentul dat, totodată sunt analizate procedurile de audit aferente. O atenție sporită se acordă studierii tehnicilor de finalizare ale auditului și modului de perfectare a rezultatelor acestuia.

În continuare, va fi efectuată o caracteristică generală a „CAPORAAL SRL”, în baza informațiilor căreia a fost perfectată lucrarea de față.

Entitatea „CAPORAAL SRL”, a fost fondată pe data de 23.05.2017, conform Extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.360061, având codul fiscal 1017600023042. (anexa 1).
Entitatea dată practică următoarele activități de bază:

- lucrări de instalații tehnico-sanitare, de alimentare cu gaze, de încălzire și de aer condiționat;
- activitate comercială ș.a.

Tabelul 1

Aprecierea dinamicii indicatorilor activității economico-financiare a „CAPORAAL SRL”

Nr. d/o	Indicatorii	Anii		Abaterea	
		2021	2020	lei, (+,-)	în %
1	Venitul din vânzări, lei	17161144	19928736	(2767592)	86,1
2	Costul vânzărilor, lei	15045900	17101677	(2055777)	87,9
3	Profitul (pierderea) perioadei până la impozitare, lei	1029287	2481037	(1451750)	41,5
4	Profitul (pierderea) net, lei	890405	2180869	(1290464)	40,1
5	Valoarea medie anuală a activelor, lei	6899520	8809607	1910087	127,68
6	Numerar, lei	635	113064	(112429)	0,56
7	Capital propriu, lei	3228520	2501379	727141	129,1
8	Datorii curente, lei	9864304	11007569	(1143265)	89,6
9	Datorii pe termen lung, lei	-	-	-	-
10	Total pasiv, lei	13092824	13508948	(416124)	96,9
11	Rentabilitatea economică, % (rd.3/rd.5)	14,9	28,16	-	(13,26)
12	Rentabilitatea financiară, % (rd.4/rd.7)	27,6	87,18	-	(59,58)
13	Lichiditatea absolută, coeficient (rd.6/rd.8)	0,001	0,010	-	0,009
14	Rata solvabilității generale, % rd.10/(rd.8+rd.9)	132,72	122,72	-	10
15	Coeficientul de autonomie, coeficient rd.7/rd.10	0,248	0,185	-	0,063

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor Situațiilor financiare pentru anii 2021 și 2020 (anexa 2)

Datele din tabel ne arată, că în anul 2021, comparativ cu anul 2020, a avut loc micșorarea veniturilor din vânzări cu 2767592 lei, sau cu 13,9%. Totodată, se observă și o micșorare a costurilor vânzărilor. În perioada analizată acestea s-au micșorat cu 2055777 lei, sau cu 12,9%.

Negativ se apreciază faptul că în perioada analizată s-a micșorat atât profitul perioadei până la impozitare, cât și profitul net, corespunzător 1451750 lei și 1290464lei. Faptul acesta a contribuit la obținerea rezultatelor negative a rentabilității economice și a rentabilității activelor.

Analiza coeficientului lichidității absolute arată că în anul 2021 „CAPORAAL SRL”, dispunând de resurse bănești, a fost capabilă să-și achite numai 0,1% din datoriile curente, ceea ce e cu 0,009 p.p. mai mult decât în anul 2020.

Un factor pozitiv reprezintă faptul că, în perioada analizată se observă o micșorare a solvabilității generale și a coeficientului de autonomie financiară, respectiv cu 10 și 6,3 p.p.

Analiza efectuată mai sus ne arată, că în perioada anilor 2021-2020 situația economico-financiară a entității „CAPORAAL SRL” este instabilă. În acest context, la momentul actual, se cer măsuri urgente pentru redresarea situației economico-financiare a entității, identificarea rezervelor interne pentru ameliorarea rezultatelor financiare a acesteia.

CONCLUZII

În activitatea sa, entitățile folosesc numeroși factori de producție, dar anume resursele umane reprezintă elementul determinant care combină, utilizează și perfecționează ceilalți factori. Astfel, angajații sunt cei care dau capacitate creativă unei organizații, ei inventează și produc, elaborează strategii, obiective, promovează produsele pe piață, efectuează controlul asupra calității și analizează căi de reducere a cheltuielilor, remunerarea lor efectuându-se prin intermediul salariului.

Salariile individuale se stabilesc prin contractul individual de muncă și depind de sistemul de salarizare care include formele de salarizare, sistemul de tarife, de sporuri și alte elemente.

Decontările cu personalul reprezintă un domeniu de activitate important pentru organizație. Prin intermediul acestora se influențează atât comportamentul angajaților, cât și eficiența entității.

În cadrul oricărei entități se elaborează și implementează strategii, politici și sisteme de recompense, care permit organizațiilor să-și îndeplinească obiectivele prin recrutarea și menținerea angajaților necesari, precum și prin motivarea corespunzătoare a acestora.

Pornind de la rolul și importanța ce revine contabilității resurselor umane, organizarea corectă și oportună ar permite ușurarea executării ei.

În prezenta lucrare s-a expus contabilitatea decontărilor cu personalul în baza datelor SRL „CAPORAAL”. Pe seama analizei și generalizării situației contabilității acestui sector s-a constatat că la entitatea analizată, la momentul actual, salarizarea angajaților se desfășoară în conformitate cu cerințele SNC, Legii salarizării, Codului Fiscal, Codul Muncii al RM și a altor acte normative ce determină principiile economice, juridice și organizatorice ale remunerării muncii angajaților aflați în relații de muncă în baza contractelor de muncă.

S-a constatat, de asemenea, că la timp se efectuează întocmirea și înregistrarea documentelor primare: ordine de angajare, transferare, acordare a concediului, concediere, Fișe personale, Tabele de pontaj, Certificate medicale, Dispoziții de acordare a concediului, stat de calcul și de plată, liste de plată a salariului etc.

Documentele primare din cadrul entității se prelucrează în contabilitate, verificându-se justetea întocmirii și conținutul lor. La stabilirea erorilor, acestea sunt corectate. După prelucrare, documentele primare sunt grupate pentru reflectarea informației ulterioare în lista de calcul a plății.

Abateri semnificative sunt prezente la executarea lucrărilor ce țin de perfectarea corectă și integrală a tuturor rechizitelor aferente documentelor primare și cumulative, precum și rusificarea documentelor primare, ca de exemplu ordinul de angajare. Astfel, este omisă completarea unor rubrici, cât și nerespectarea completă a cerințelor, care, în consecință, contribuie la relatarea incompletă a informației primare și, deseori, conduce la fraude care generează, la rândul său, aplicarea pârghiilor de restricție și penalizare.

Toate reținerile se efectuează pe baza documentelor justificative (act de inventariere, lista de plată, contracte, titluri executorii, etc). Impozitul pe venit al salariaților se calculează conform Codului fiscal și Instrucțiunii Ministerului de Finanțe cu privire la reținerea impozitului pe venit la sursa de plată, care reglementează modul de calculare, reținere și achitare a impozitului pe venit reținut.

Calculul contribuțiilor de asigurări sociale se efectuează lunar, după calcularea salariilor personalului, conform Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2021. Evidența analitică a datoriilor privind asigurările se ține în așa mod, încât asigură obținerea informației privind existența și destinația mijloacelor. Entitatea nu constituie provizioane pentru plata concediilor.

Pornind de la cele menționate, urmează de atenționat și de specificat persoanelor antrenate în executarea lucrărilor nominalizate modul de onorare calitativă a obligațiilor ce țin de calificarea funcțională a posturilor deținute.

Pentru ca salariul să acționeze ca pârghie a stimulării creșterii economice, ca sursă de venit și de sporire a nivelului de trai, politica salarială a firmei trebuie să satisfacă o multitudine de cerințe.

În primul rând, acesta trebuie să asigure o corelație corespunzătoare între creșterea producției și majorarea salariului, între creșterea productivității muncii și sporirea salariului mediu. În al doilea rând, politica salariilor, inclusiv flexibilitatea lor, reprezintă pârghii ale alocării reocupării forței de muncă. În al treilea rând, politica de salarii trebuie să urmărească stabilirea mărimii salariului în funcție de calitate, competitivitate, performanță etc. Și nu în ultimul rând, politica de salarii trebuie să fie rezultatul intereselor agenților economici atât sub aspectul recompensării pentru participare la muncă, cât și cel al stimulării rentabilității și sporirii producției pentru reinvestire și dezvoltare. Cercetările efectuate în lucrarea respectivă permit formularea următoarelor propuneri:

Întrucât contabilitatea este principala sursă de informație necesară pentru efectuarea analizelor financiare și luarea deciziilor manageriale, la estimarea estimării eficienței cheltuielilor pentru întreținerea forței de muncă și clasificarea lor pe anumite categorii, este oportun de acordat o atenție mai mare evidenței analitice a acestor cheltuieli. În acest sens, s-ar putea introduce subconturi pentru specificarea ajutoarelor materiale, cheltuielilor pentru perfecționarea cadrelor, premiile unice, sporurile etc. Astfel, în dependență de scopul analizei, vor fi acumulate și prelucrate anumite informații, iar rezultatul va fi o mai bună gestiune a cheltuielilor pentru întreținerea forței de muncă și o transparență a lor, binevenită inclusiv pentru utilizatorii externi ai informației.

Un moment de reținut în vederea perfecționării decontărilor cu personalul se referă la necesitatea constituirii lunare a provizioanelor pentru plata concediilor. Această măsură este indicată pentru asigurarea uniformității calculului și plății concediilor, și evitarea creșterii artificiale a costurilor de producție în perioada de maximă solicitare a concediilor.

Punct forte putem menționa că evidența analitică a decontărilor cu personalul se ține în formă automatizată. Punct slab ar fi că „CAPORAAL” SRL asigură realizarea evidenței contabile în baza a două software-uri. Primul dintre el este de bază pentru entitate, iar al doilea este folosit doar la calcularea salariului. Astfel, pentru a economisi timp și a evita erorile la transferul informației, propunem ca evidența contabilă să fie realizată în cadrul unui singur software, ceea ce ar permite economisirea timpului, adaptarea la performanțele noi ale tehnicii și obținerea unor date mai precise.

Deoarece salariul reprezintă pentru entitate o cheltuială, apare necesitatea de a studia și efectua un control mai riguros asupra muncii și a salariului. Pentru asigurarea eficienței cheltuielilor pentru întreținerea forței de muncă propunem sporirea productivității muncii salariaților prin parcurgerea următoarelor căi:

- Promovarea progresului tehnic, întrucât acesta poate determina cele mai semnificative îmbunătățiri ale productivității muncii. Rezervele în acest domeniu țin de dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale și raționalizarea tehnologiilor existente, care vor determina economii de timp de muncă;

- Organizarea științifică a muncii prin asigurarea calității potențialului uman, nivelul de pregătire, comportamentul profesional și social. Această calitate trebuie menținută și îmbunătățită, prin cursuri de perfecționare continuă, sisteme organizate sau individuale.

- Asigurarea unui climat social-psihologic favorabil la locul de muncă, prin aprecierea personalului, recunoașterea meritelor și motivarea lui.

SRL „CAPORAAL” a adoptat o politică rațională vis-a-vis de cheltuielile cu forța de muncă în condițiile diminuării productivității muncii, întrucât tinde să le adapteze la conjunctura economică și posibilitățile reale ale firmei. Acest lucru se încadrează în termenii de raționalitate economică, pentru că ar fi inadmisibil ca cheltuielile cu personalul să crească simultan cu reducerea productivității muncii. Totuși, pe viitor, conducerea firmei trebuie să se preocupe mai mult pentru ameliorarea stării de lucruri, pentru a nu risca dispariția stimulentei material de muncă a angajaților.

BIBLIOGRAFIE

I. Actele legislative, Hotărârile Parlamentului, Hotărârile Guvernului

1. Codul Fiscal al Republicii Moldova nr.1163-XIII din 24.04.1997 // Monitorul Oficial nr. 62 din 18.09.1997.
2. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.1-6, din 05 ianuarie 2018.
3. Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154 din 28.03.2003 // Monitorul Oficial nr. 159-162 din 29.07.2003.
4. Legea salarizării nr. 847-XV din 14.02.2002 // Monitorul Oficial Nr. 50-52 din 11.04.2002.
5. Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală nr.174 din 19.12.2019 // Monitorul Oficial nr. 393-399 din 27.12.2019.
6. Legea privind bugetul asigurărilor sociale de stat nr. 255 din 16.12.2020 // Monitorul Oficial nr. 353-357 din 22.12.2020.
7. Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22.07.2004 // Monitorul Oficial nr. 168-170 din 10.09.2004;

II. Actele normative, regulamentele, Ordine, instrucțiunile și normele interne

8. Planul de conturi contabile al activității economico-financiare a entităților // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 93-96/182 din 30.12.1997 cu modificările și completările din 22.10.2013 //Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr 190 – 197 din 31.12. 2002.
9. Standardele Naționale de Contabilitate // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 233- 237 din 22.10.2013.
10. ISA 220 „Controlul calității pentru un audit al situațiilor financiare”. Disponibil: <https://mf.gov.md/ro/content/standarde-interna%C8%9Bionale-de-audit-emise-de-ifac-%C3%AEn-anul-2018-recep%C8%9Bionate-de-ministerul>
11. ISA 300 „Planificarea unui audit al situațiilor financiare”. Disponibil: <https://mf.gov.md/ro/content/standarde-interna%C8%9Bionale-de-audit-emise-de-ifac-%C3%AEn-anul-2018-recep%C8%9Bionate-de-ministerul>
12. ISA 315 „Identificarea și evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă prin înțelegerea entității și a mediului său”. Disponibil: <https://mf.gov.md/ro/content/standarde-interna%C8%9Bionale-de-audit-emise-de-ifac-%C3%AEn-anul-2018-recep%C8%9Bionate-de-ministerul>
13. ISA 330 „Pragul de semnificație în planificarea și desfășurarea unui audit”. Disponibil: <https://mf.gov.md/ro/content/standarde-interna%C8%9Bionale-de-audit-emise-de-ifac-%C3%AEn-anul-2018-recep%C8%9Bionate-de-ministerul>

14. ISA 500 „Probe de audit”. Disponibil: <https://mf.gov.md/ro/content/standarde-interna%C8%9Bionale-de-audit-emise-de-ifac-%C3%AEn-anul-2018-recep%C8%9Bionate-de-ministerul>
15. ISA 700 „Formarea unei opinii și raportarea cu privire la situațiile financiare”. Disponibil: <https://mf.gov.md/ro/content/standarde-interna%C8%9Bionale-de-audit-emise-de-ifac-%C3%AEn-anul-2018-recep%C8%9Bionate-de-ministerul>
16. Hotărâre nr.165 din 09.03.2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real // Monitorul Oficial nr. 35 din 12.03.2010.
17. Hotărârea Guvernului R.M. nr. 426 din 26.04.2004 privind aprobarea Modulului de calcul a salariului mediu // Monitorul Oficial nr. 73-76 din 07.05.2004.
18. Instrucțiunea cu privire la reținerea impozitului pe venit la sursa de plată nr.14 din - 19.12.2001 // Monitorul Oficial nr. 5 din 10.01.2002.

III. Manuale, Monografii, articole de specialitate

20. Bodarev P. Audit financiar. Editura „Tipografia centrală”. Chișinău 2003. ISBN 9975-9544-2-1
21. Boișteanu E. Romandaș N. Dreptul muncii. Chișinău 2007. 404 p. ISBN 978-9975-3240-9-0.
22. Bucur V. Contabilitatea provizioanelor pentru plata concediilor // Contabilitate și audit, 2015, nr. 10;
23. Grigoroii L. ș.a. Contabilitatea întreprinderii. Chișinău: Editura Cartier, 2021; 800 p. ISBN 978-9975-86-456-5.
24. Nederiță A. Contabilitate financiară. Ediția a II-a. Editura ACAP. Chișinău, 2003 – 640 p.
25. Alvin A. Arens, James K. Loebbecke. Audit. O abordare integrată. - Chișinău, ed. Arc, 2003. ISBN 9975-61-290-3.
26. Bucur V. ”Contabilitatea provizioanelor pentru plata concediilor” // Contabilitate și audit, 2009, nr. 11.
27. Богатая И. Аудит. – Ростов-на-Дону, Феникс, 2005. ISBN 5-222-06092-6.
28. Crăciun Ș. Auditul financiar și auditul intern. - București, ed. Economică, 2004 ISBN 978-9925-75-552-5.
29. Turcanu T. The impact of software activity on the implementation of cost managerial system. Journal of Engineering Science, Vol. 2 no.1 (2018), pp. 59-63.
30. Țurcanu T., The problematic of defining ICT sector and measuring its impact, Meridian Ingineresc, nr. 4, 2017, p. 77-80.
31. Țurcanu T. Sectorul TIC – între producere și servicii, Meridian Ingineresc, nr.1, 2018. p. 72-76.
32. Țurcanu T. Factorii ce au condiționat dezvoltarea contabilității manageriale, Meridian Ingineresc, nr.1, 2015. p. 121-125.

33. Țurcanu T. Evoluția managementului costurilor, Culegerea lucrărilor Conferinței „Telecomunicații, Electronică și Informatică”, ediția a 6-a, Chișinău, Moldova, 24-27 mai 2018, Tehnica-UTM, Chișinău, 2018, p. 408-411.
34. Timco C., Țurcanu T., Țurcanu D. Dezvoltarea societății informaționale în Republica Moldova în contextul globalizării, Particularitățile dezvoltării economiei mondiale în condițiile globalizării, conferință științifico-practică internațională: materialele conferinței științifico-practice internaționale, 15 aprilie 2016, IRIM 2016, p. 387-398.
35. Timco C., Țurcanu T., Grossu A. Managementul proiectelor ca soluție pentru gestionarea costurilor în cadrul întreprinderilor TI, Particularitățile dezvoltării economiei mondiale în condițiile globalizării, conferință științifico-practică internațională: materialele conferinței științifico-practice internaționale, 15 aprilie 2016, IRIM 2016, p. 409-420.
36. Nedeița A., Panuș V. ”Contabilitatea costurilor privind retribuirea muncii” //Contabilitate și audit, 2012, nr. 11.
37. Dănescu T. Proceduri și tehnici de audit financiar. București: Editura IRESCON, 2007. 393 p. ISBN 978-973-7694-27-0.
38. Лапицкая Л. Аудит: углубленный курс. Кишинев, Издательство МЭА, 2011. ISBN 978-9975-75-557-3.

IV. Surse electronice

39. www.fisc.md
40. www.servicii.fisc.md
41. www.mf.gov.md
42. www.contabilsef.md
43. www.legis.md